

Crnogorci pa še nimajo Skadra. Kralj Nikolaj je že odptoval v Grudo, da vodi obleganje skadrškega mesta. Crnogorci nameravajo napasti Skader z vso odločnostjo, in sicer s pomočjo srbske artilerije. Rusija je poslala Crnogorcem na skrivnem žito, Italija pa baje topove. Veliko brzostrelnih topov čaka pred Skadrom na povelje, da začnejo sipati ogenj na turško posadko v Skadru.

Srbom se godi sedaj najbolje. Svojo nalogo so dovršili in sedaj imajo le zavezniško dolžnost, da pomagajo drugim.

V turškem taboru pri Cataldži.

Iz Carigrada se poroča o velikih nemirih in pobojih, ki so se vršili pretečeni petek in soboto med turškimi četami pri Cataldži. Cela turška armada ob Cataldži je razburjena in razdeljena v dva tabora. Nižji častniki in del vojaštva se zavzema za mladoturke, generali in artilerija pa so pristaši vojaške „lige“ (zveze), ki hoče masševati umor bivšega poveljnika Nazim-paše. Ta liga zahteva, da se morilec Nazim-paše ustrelje. Vojaška liga je poslala velikemu vezirju Šefket-paši odposlanstvo, katero je zahtevalo za umor Nazim-paše zadoščenje s tem, da se naj takoj začne vojska. Če pa se prepusti Odrin Bolgarom, bo Cataldška armada brez ozira na sovražnika korakala proti Carigradu in pobila mladoturke. Enver-beg je sam odptoval proti Cataldži, a se je moral vrniti, ker so mu vojaki grozili. Z njim vred se je pripeljalo v Carigrad 40 voz ranjenih in bolnih častnikov in vojakov, ki so postali žrtve krvavih medsebojnih bojev med Turki pri Cataldži v petek in soboto. Mladoturška vlada je sedaj v hudih skripicah. Ako ne odneha nasproti Bolgarom, se začne vojska, ako pa popusti, kakor ji prigovarjajo velesile, bodo izbruhnili doma in posebno med armado, resni nemiri. Vojaška liga prijela javne shode proti nov, vladi. Ob takih razmerah je res težko misliti na kake uspehe turške vojske. Enver-beg bo prišel kot vojaški izvedenec k turškemu poslanstvu v Berlin, kjer je bil že prideljen, predno je odšel v vojsko v Tripolitanijo. Pokazal je baje v Berlinu velike diplomatske zmožnosti.

Avstrijski cesar rusnemu carju.

Te dni odptuje podpolkovnik princ Hohenlohe v Petrograd, da izroči carju lastnoručno pismo našega cesarja Franca Jožefa. Vsebina cesarjevega pisma še ni objavljena, vendar se v poučenih krogih zatrjuje, da obsega to pismo veselo zatrdilo, da sta se avstrijska in ruska vlada zblizali, da so sporna vprašanja v glavnem poravnana ter da je vojna nevarnost mladane odstranjena.

Rusija in Avstrija sta nekoliko popustili na Balkanu, da se je tako lažje izvršilo zblizanje. Govori se, da je sedaj Avstrija že voljna privoliti Crnogorcem Skauder in da tudi glede mej Albanije ne bo delala Srbom več toliko skrbi. Na drugi strani pa je Rusija izjavila, da ne bo z orožjem podpirala srbskih želj. Glede Bolgarije se Rusija ni nič zavezala, vendar se misli, da še Rusija ne bo svoje armade poslala Bolgarom v pomoč.

Mi in Rusija.

Da je naš cesar odposlal princa Hohenlohe s posebnim pismom k ruskemu carju, je vzbudilo pozornost cele Evrope. Brezdvomno je to dokaz, da je naše razmerje do Rusije boljše, nego je bilo preteklo leto. Pravijo, da se je naš minister za zunanje zadeve, grof Berchtold, ves čas svojega službovanja trudil, da bi se ravno naše razmerje do Rusije, ki je bilo ob njegovem nastopu precej hladno, polagoma izpremenilo v prijateljsvo. V tem ga je zelo krepko podpirala Nemčija, katero od nekdanj boli, da je Rusija zvezana z nemško neprijateljico, Francijo, ne pa z njo. Cel čas sedanjih napetih razmer dela Nemčija na to, da bi osamila (izolirala) Francijo. Zato je tudi njeno razmerje do Anglije vedno jasnejše in prijaznejše, na drugi strani pa je Nemčija vse storila, da zblizja Avstrijo in Rusijo. Odtujiti Franciji vse sedanje prijateljstvo, za tem se smotreno trudi nemška zunanja politika. Kdor je nasledoval diplomatski in časnikarski boj državnikov velikih evropskih držav v zadnjem času, je lahko videl, da sta se ves čas dvojebojevali med seboj Francija in Nemčija za osamljenje. Koncem novembra in meseca decembra je izgledalo, da bo ostala Nemčija osamljena, kajti nobena tajnost ni bila, da je tedaj razmerje med Nemčijo in Avstrijo veliko trpelo, ker je Nemčija odločno odsvetovala Avstriji vojsko proti Srbiji. Ohlajenje do Nemčije je našim zunanjim politikom bila spodbuda, da so se še bolj pobirgali za prijateljstvo z Rusijo, tem bolj, ko je tudi Rumunija začela hoditi svoja pota ter se ni več naslanjala edino na Avstrijo in Nemčijo, ampak se je sprijaznila tudi z Rusijo in Turčijo. Dejstvo pač je, da smo mi trenutno z Rusijo res v prijateljskem razmerju. Kako dolgo bo to trajalo, sam Bog ve, kajti sedaj se prijateljstva hitro sklepajo, a ravno tako naglo razdirajo.

Razmerje med velesilami.

Za razumevanje sedanjih političnih dogodkov je potrebno, da vsakdo ve, kakšno je trenutno razmerje med velesilami. Avstrija, Nemčija in Italija so zvezane med seboj (trozveza, tripelaliansa) ter so zavezane, da se podpirajo, ako so od sovražnika napadene. Istotako so zvezane in zavezane med seboj Rusija, Anglija in Francija (prijateljstvo treh, tripelantanta). V sedanjem boju na Balkanu je bila tripelaliansa bolj prijazna Turkom. Zato je zahtevala, da se ustanovi Albanija ter s tem oškoduje Srbija in Grkija. Le z Bolgari si je tripelaliansa dobra, ker se sumi, da ima

Bolgarija tajno zvezo z Avstrijo že za bodočnost. Tripelantanta je stala odločno ob strani Slovanom ter zahtevala z vso silo, da Turčija odstopi Bolgarom Odrin. Za Albanijo ni navdušena, vendar boja s tripelalianso radi tega ne mara, zato pa skrbi, da bi Albanija izpadla kolikor mogoče majhna. Obe trozvezi sta delali ves čas dogodkov tudi na to, da druga drugo razbije. Anglija in Rusija sta se trudili, da se ohladi razmerje med Avstrijo in Nemčijo. To se jima je tudi precej posrečilo, kajti nemški cesar se je izjavil, da mi preveč rožljamo s sabljo proti Srbiji in da nam ne bo pomagal. Od tistega časa je Avstrija Srbiji nekoliko bolj prijazna. Francija je delala v Italiji proti nam ter skušala odeepiti Italijo od trozveze, toda Italija se vendar ni dala odriniti, to pa radi Albanije, kjer delata z Avstrijo skupaj. Toda tudi tripelaliansa ni bila brez dela. Avstrijo je najbolj oviral, da si ni upala lani osvojiti Srbije in razdeliti, ker je Rusija stala oborožena ob gališki meji. Zato je delala naša država na to, da si pridobi hudega ruskega strica. Podpirala nas je v tem Nemčija, ki bi rada Rusijo odeepila od Francije. Nemčija pa je delala tudi v Angliji, da si jo pridobi, kajti pomorska bitka Nemčije z Anglijo bi vendar lahko postala tudi za Nemce nevarna, potem pa tudi, ker Nemčija ne prenaša, da bi si bili Angleži samo dobri s Francozi. Tako še sicer obstoji tripelaliansa in tripelantanta, toda mine so položene, in ni izključeno, da se sedanje zveze razdružijo ter drugače sestavijo. Na eni strani bi stale Italija in Francija, na drugi Avstrija, Nemčija in Rusija, a Anglija bi bila, vsem prijazna ter delala najboljše politične kupčije.

Naše Posavje.

Tužno doni vojna tromba na Balkanu. Stotine fantov in mož je moralo zapustiti svoje domove in svojece, da se odzove klicu očetnjave in s svojim življenjem, orožjem in pogumom varuje svojo domovino pred njenimi sovražniki.

Ako primerjamo razmere naše zelene kmečke Spodnje Štajerske, zlasti tu doli ob meji v našem Posavju, z državami, ki z bajoneti in topovi zasledujejo svoje zadače, sprevidimo, da je skrajni čas, da se odzovemo kričeči potrebi in se tudi mi Posavci zbiramo pod zvoki vojne trombe pod bojno zastavo, da z lastno močjo zastavimo krasno posavsko ozemlje pred ugrabljivimi tujci-izdajalci, ki hočejo udreti v naše kmečke trdnjave, da tu sejejo vihar, sovraštvo, in nam pretijo ugrabiti naše domovje. Če tudi smo potisnjeni v obmejni kot, se nam sicer ni bati, da nas iznenadijo sovražni izpadi preko meje. Zlasti ob Savi smo do cela varni, ker nas ščiti sosednja kranjska kmečka trdnjava, ki se združena v celi deželi, krasno razvija, cvete in raste. Tudi preko Sotle s Hrvaške ne prihaja nevarnost, dokler nas naši bratje Hrvatje čuvajo s svojimi junaškimi prsi pred nenasitnostjo madžaronov. Te okolnosti upoštevajoč, bi človek nehote vskliknil: Blagor tibi, ki te obdajajo prijatelji, tibi cvete blagostanje, mir in sreča. In morda je ravno ta sladka zavest glavni vzrok, da leži naše Posavje nezastraženo, da so širom odprta vrata vsakovrstnim prekučuhom, ki naše mirno ljudstvo begajo, ščuvajo in izkoriščajo. Menda pa je tudi vzrok ta, ker ni nikogar, ki bi dvignil našo kmečko zastavo, zbral trdno kmečko vojno armado, ki naj bi izčistila Posavje teh naših škodljivcev in zatiralcev, katerih zadnje čase kar mrgoli med ljudstvom, da ga zapeljujejo na nasprotna pota, hujskajo soseda nad soseda, brata nad brata, obljudljajo zlate gradove, njih glavni namen pa je, da zanetijo sovraštvo in razpor v naše kmečke vrste, da razlutijo vihar, v katerem menijo neopaženo oropati naše svetlinje, naš blagor, naše Posavje.

Gotovo bolj kot v celem slovenskem delu Štajerske, je od skupnih in dogovorjenih nasprotajkov ogroženo naše Posavje. Tukaj bolj kot v kateri koli kmečki okolici uspešno stezajo socialni demokratje svoje prste. In bolj kot drugje se redajo na račun naše potprežljivosti razni liberalni agenti — ljubljenci in zavezniki nemškutarjev, kateri so se zadnje čase začeli vtihotapljati v naše tabore in se šopiriti s pavovim perjem. In naše kmečko katoliško misleče ljudstvo — spi! Ono se ne zaveda nevarnosti, ki preti spečim, ne vidi zanjke, v katero ga hočejo vjeti našemljenci „kmečki prijatelji“, da ga zvežejo, zaslužnijo in spremene lepo kmečko Posavje v nemškutarško-liberalno-socialski tabor.

Posavci, še je čas, da se zdramimo, da stremo verige, namenjene za nas, da zatremo gada v njegovi zalegi, dokler ne dvigne svojega strupa. Na pomoč kmetje in njega prijatelji, vstopimo in se otrešimo jarma, ki nam ga hočejo naprtiti združeni sovragi. Dovolj je že našega potrpljenja in prizanašanja napram tistim, ki nas zatirajo, ki s potuhnjenim hinavstvom izdajajo in teptajo naše kmečke ideje. Saj je v našem Posavju dovolj navdušenih in zaveznih mož ter mladencev, treba je le poguma, in naše trdnjave ne bodo več izginate v žrelo sovragov. Če tudi se nam bližajo kot priliznjeni „najboljši prijatelji“ v nemškutarški, socialski in liberalni (kar danes pomenja eno in isto) obleki, pokažite jim čuri, povejte jim, da med nami ni prostora za-nje, da naše kmečko, že dovolj stiskano ljudstvo, ne bo postalo prostovoljni suženj raznih privandrancev.

Zalostno, a resnično je, da je ravno v današnjih časih, ko so razne nadloge in bremena rešen gost našega kmečkega ljudstva, ki ga stiskajo in gulijo, kmet sam neposredno kriv, da se nam razen vsega, kar smo že izgubili, hoče odvzeti in zaslužniti še to edino, kar imamo še davko prosto, naše politično miš-

ljenje. In morda se ravno v našem Posavju najbolj občuti kuga, ki jo širijo razni umazani listi med kmečkimi sloji. Človek si niti ne more predstavljati, da se nahaja kje toliko kmečkega ljudstva, ki bi bilo tako zaslepljeno, da ima za najsvetejši evangelij vse socialno-demokratske čenčarije in bi bilo za socialne, kmečkemu stanu, torej sebi nasprotujoče nazore, tako navdušeno kot ravno v nekaterih delih našega Posavja. Tega pa se nasprotniki tudi zavedajo in postajajo čim dalje predrznejši.

Na vseh javnih prostorih, uradih, kolodvorih in t. d. se sliši od uradnikov in drugih robantanje nad „klerikalci“, seveda, kakor sem že omenil, le na račun naše potprežljivosti, ki pa postaja že izčrpana. Docela predrzni so celo taki, kateri bi se naj zahvalili, da žive od našega ljudstva, ki jim nosi svoje groše v njih trgovine, gostilne, obrti, ki žive ob gotovi plači našega ljudstva. Svojo hvaležnost za to pa pokažejo s tem, da nas črnijo in zasmehujejo. Te ljudi si pač moramo natančneje zapomniti in se jih ogibati. Kakor hitro bo mera našega potrpljenja polna, bodo utihlele tudi strune nasprotajkov, katerim je pač še dobro v spominu, da jim ne pomaga nobeno hinavstvo in združena nepoštena sredstva, ako se naša kmečka volja obrne proti njim.

Naj bo torej naloga vsakega pristaša zelene zastave Slovenske kmečke zveze, da zbira okrog sebe junaško četo, ki naj neustrašeno z orožjem naše kmečke zavednosti stopa v boj proti izkoriščevalcem in zasramovalcem kmečkega stanu. Le ako bomo pripravljani in čuječi stali na straži, ako bomo vsakemu privandrancu temeljito preiskali politične župe, ako bomo vedeli ceniti moč naše zmogovite kmečke armade in ne uklanjati vratu pred vsakim tujcem, tedaj se nam ni bati, da izgine naše Posavje, pač pa se mora isto povzdigniti v nedostopno kmečko trdnjavo, v katero bodo zastoj butali sovražni peneci se valovi. Vsakdo naj se spomni na besede: „Ugrabijo nas lahko speče, a ne bodo nas bešečih.“

Politični ogled.

— Naš cesar Franc Jožef je sedaj v rodovini Habsburžanov najstarejši. Dosedaj je bil pred dnevi umrlj nadvojvoda Rajner. Le malo moških Habsburžanov doseže tako lepo starost kot naš cesar.

— V Celovcu so Nemci zopet enkrat Slovincem pokazali svojo visoko oliko. Celovski Slovinci so imeli veselico in Nemci so prihiti pred gostilno ter na dohajajoče slovenske goste kričali, pljuvali in jih suvali. Moramo reči, da nas taki blazni izbruhi Nemcev v srcu vedno veselijo; kajti četudi so neprijetni za one, na katere se izlivajo, vendar so dokaz, kako malo pameti in kako veliko surovosti imajo naši ljubi sosede v boju proti nam. S kamenjem, pljuvanjem in šnopsarsko steklenico prihajajo nad nas. Toda tako se narodi ne ugonablajo. V treznem delu le je napredki in obstanek.

— Madžare začnejo polagoma tudi na Dunaju spoznavati. Najprej so vse storili, da odtujijo Hrvatse državi. Pustili so leta in leta Khuena na Hrvaškem, da se je obogatel in uganjal svoje kluenovščine. Njegovih dejanj še ni bilo dovolj, zato so poslali Čuvaja, da je dopolnil, na kar je Khuen pozabil. Vsa Hrvaška je nesrečna in vzdihuje, ker se ji godijo tako velike in mnogoštevilne krivice. Sedaj pa isti Madžari puntajo z nasiljem in krivico madžarsko ljudstvo samo. Znano je, s kako surovostjo je vlada Lukač-Tisa — Khuen nastopala proti opoziciji v zbornici. Sedaj hoče kmetom in delavcem po novem volilnem redu na zvit način vzeti volilno pravico. Na papirju jo bodo sicer imeli, a v istini ne. Kako te lopovščine vplivajo na madžarsko ljudstvo, nam pove dogodek, da se je ustanovila in da napreduje republikanska stranka.

— V nemškem državnem zboru se je državneemu kanclarju izrekla nezaupnica, ker zatira Poljake z znanim razlastilnim zakonom. Glasovali so za nezaupnico katoliški centrum in socialni demokratje, liberalci pa ne. Za svobodo odpirajo usta kakor pri nas, a so za krivico in tlačenje.

— Italijanski katoliki, to se pravi isti, ki tudi v javnem življenju povdarjajo potrebo katoličanstva, se v zadnjem času zopet živahnije gibljejo in zanimajo za vsa politična vprašanja. Grof della Torre, predsednik združenih katoliških društev, je pred kratkim proglasil na velikem zborovanju program italijanskih katolikov, za katerega se bodo trudili v javnem življenju, da ga uresničijo. Ta program sestoji v teh-le točkah: Svoboda in neodvisnost sv. Očeta, svoboda šole, ki je sedaj v framasonskih rokah, in krepko socialno delovanje med krščanskim ljudstvom. Ta program je gotovo proglašen z veličnostjo sv. Očeta in zato je pomembno, da se v njem naglašja večja potreba za socialno delovanje med ljudstvom.

— Na francoskem se je za časa verskega boja proti katoliški cerkvi veliko govorilo o napredku in prosveti, kadar bo strta „farska“ moč. In v imenu napredka in prosvete so ropali in zapirali cerkve, izganjali duhovnike in redovnike, prepovedali katoliške šole in dobrodelne zavode, iz bolnišnic nagnali usmiljenke, in vse je čakalo, da sedaj nastopi zlata doba, kajti prokleti farji niso imeli več nobene moči. Toda kmalu so se začele ljudem odpirati oči o tej zlati dobi. Tudi naprednjaki dobivajo kurjo polt, če opazujejo salrove farske gonje. Nova doba se pozna seveda najbolj in najprej po otrokih. Po francoskih mestih mrgoli na ulicah zanemarnjenih otrok, ki beračijo in nadlegujejo ljudi. Ni več sester-redovnic in očetov-redovnikov, da bi se pobirgali za zapuščene. Državne